

[Melchior]

Men værre bliver det lidt længere henne i talen, for dér står der faktisk, at en politisering af menneskerettighederne er en demonstrationspolitik, som alene fører til, at spørgsmålet bliver gjort til en kastebold mellem modstandere af forskellig politisk observans.

Nu er minister Lise Østergaard jo ikke sådan partipolitiker gennem årene, så jeg ved ikke, om der i ministerens ordvalg med hensyn til politisering ligger noget andet, end når jeg bruger dette ord. Hvad er snart ikke politisering, og hvad bør unddrages politisering? Er ikke enhver stillingtagen, altså også til menneskerettighederne, en politisering? Her kan der ikke være tale om noget modsætningsforhold til partipolitik. Selvfølgelig er det da politisk, men det advarer ministeren imod, og det mener ministeren ikke kan tjene de elementære rettigheder, som vi søger for vore medmennesker.

Jeg er totalt uenig med ministeren – og eventuelt med regeringen, hvis den skulle dele ministerens opfattelse med hensyn til denne konstatering. Jeg mener, at begivenhederne ikke bare har vist, men bevist, at f. eks. Sovjetunionen er overordentlig følsom over for kontant sigen fra, over for det, ministeren i den citerede sætning kalder demonstrationspolitik. Det har vist sig gang på gang, at der har kunnet slås revner i jerntæppet på grund af den vestlige verdens ikke bare opmærksomhed, men også åbenhed om disse ting.

Må jeg nævne her, at ikke så få – langtfra nok – jødiske medborgere har fået lov til at udvandre fra Rusland. Tror ministeren eller andre, at det ville være sket uden denne åbenhed, uden denne demonstrationspolitik, uden denne ganske betydelige pression? Jeg er sikker på, at det ikke var sket. Og jeg er flov over og ked af og bedrøvet på vegne af mangfoldige andre folkegrupper i Sovjetunionen over, at der ikke gøres noget tilsvarende for dem. De interesserer mig naturligvis alle lige meget. En gang imellem må man stille sig spørgsmålet: ja men de jøder, der har fået lov til at rejse ud, og dem uden for Sovjetunionen, der hjælper dem, er de da dygtigere, er de mere fanatiske, mere stædige, er de mere helhjertede eller måske mindre føjelige over for knægtelse end de andre grupper, som burde have samme ret, har samme behov i hvert fald? Hvad er det, det ligger i? Eller er det de mennesker, der er

kommet ud, som har været mere villige til at påtage sig lidelser for at opnå det, som de mener er deres ret, hvad vi andre altså også mener.

Jeg må derfor afvise denne, hvad skal vi sige, nedgøring af politisering af noget, der selvfølgelig i sit indhold er politisk og i sin form også bør være politisk.

Blandt det, jeg yderligere gerne vil citere fra ministerens redegørelse, er dette:

»Og det er vigtigt at drage omsorg for, at processen føres videre på en måde, der tilsikrer størst mulig fortsat åbenhed i drøftelserne af disse emner.«

Ja men dér har vi den jo netop, den åbenhed, som før kritiseredes som politisering, den åbenhed, som jeg netop går ind for. Det er jo ikke bare en lille gradsforskel med hensyn til åbenhed. Men denne redegørelse fra ministeren er netop ikke åben. Den går netop på listesko hen over alle disse ting, som ministeren udmærket ved foregår, for selvfølgelig findes der i det danske udenrigsministerium ganske glimrende rapporter om alle de grove, massive krænkelse af menneskerettighederne, der foregår i Sovjetunionen og visse satellitstater.

Så skal jeg endelig citere ministerens bemærkninger om de to konventioner, som er trådt i kraft derved, at tallet på 35 stater, der skulle ratificere dem, er opnået i 1976, og som ministeren jo altså også meddeler at så godt som alle østeuropæiske lande har ratificeret. Men, gør ministeren så opmærksom på, man giver altså ikke lejlighed til at klage til menneskerettighedskommissionen. Som om det var den eneste af de i konventionerne indeholdte menneskerettigheder, som ikke praktiseres efter denne ratificering. Der er vel nok her tale om en betydelig grad af hykleri ved, at man skriver under på alle disse høje og hellige principper for internationalt samkvem med andre nationer og så træder dem så groft under føde, som det er sket.

Og Sovjetunionen har jo ikke haft 20-40 år, som hr. Gert Petersen talte om, men 60 år til at udarbejde sit system i, og i den sovjetiske forfatning er der sandelig både dyre og bombastiske ord om menneskerettighederne. Alligevel har man her efter den anden verdenskrig, må jeg sige »tvangsdøbt« ca. 20 mill. mennesker til at blive borgere i Sovjetunionen. Og alligevel har man faret frem, således som man har i satellitstaterne. Men